

Hovedstadens Beredskab I/S

Indefrosne feriepenge

Afklaringer af spørgsmål rejst på kommunaldirektørmødet den 14. august 2020

Direktionen i HBR har på baggrund af spørgsmål rejst på kommunaldirektørmødet den 14. august 2020 ønsket PwCs vurdering af følgende to forhold:

1. At ejerkommunernes betaling til HBR skal nedsættes med de afholdte udgifter til timelønnede og fratrådtes feriepenge som led i den løbende drift, uanset likviditetsvirkning for HBR.
2. At ejerkommunernes betaling til HBR nedsættes med udgangspunkt i, at ferieudgifter til nyansatte medarbejdere, pga. af deres ofte lavere lønning, er mindre end ferieudgifter til fratrådte medarbejdere, der ofte har et højere lønniveau.

Vi er blevet anmodet om analysere spørgsmålene og er kommet frem til følgende besvarelse af de stillede spørgsmål:

Ad 1) Virkninger af indefrysning af feriepenge med feriekort til timelønnede og fratrådte medarbejdere

I notat af 3/9-2020 "Hovedstadens Beredskab I/S. Den nye ferielov - opdateret med faktiske data for perioden 1.9.2019-31.8.2020" er udgiften til indefrosset beløb for feriekort i perioden 1/9-19 til 29/2-20 opgjort til 2.882.375,60 kr.¹ På kommunaldirektørmødet den 14. august 2020 er der rejst spørgsmål om, hvorvidt ejerkommunerne skal betale udgiften til timelønnede og fratrådte medarbejdere

HBR har kun ganske få timelønnede medarbejdere ansat. Feriepenge med feriekort til timelønnede medarbejdere har derfor kun en marginal virkning på indefrysningens størrelse og behandles derfor ikke videre.

HBRs månedslønnede medarbejdere med mange ekstravagter har med baggrund i overenskomstens bestemmelser valgt at få feriepenge udbetalt gennem feriekort, da de på denne måde får udbetalt feriepenge baseret på deres samlede indtjening snarere alene baseret på deres faste månedsløn.

¹ Beløbet afviger fra det tidligere opgivne beløb for udgifter til feriekort. Variationen skyldes, at de faktiske data for perioden 1.9.2019-31.8.2020 viser, at udgiften til feriekort til fratrådte er højere end den tidligere estimeret.

Det samlede beløb på ca. 2,882 mio. kr. til feriekort er dermed fordelt med et beløb vedrørende fratrådte medarbejdere på ca. 2,032 mio. kr. og et beløb vedrørende månedslønnede på ca. 0,850 mio. kr.

Forholdet er behandlet i Social- og indenrigsministeriets skrivelse af 27. januar 2020, hvor det om feriepengene for medarbejdere, der fratræder i overgangsperioden og hvor kommunen selv forestår feriepengeudbetalingen hedder:

”Social- og Indenrigsministeriet skal i den forbindelse udtale, at kommunerne skal håndtere optjente feriemidler for medarbejdere, der fratræder i overgangsperioden, og hvor kommunen selv står for feriepengeudbetalingen, på samme måde som hidtil – dvs. de skal driftsføres i forbindelse med fratrædelse.

I det omfang kommunerne påtænker at afregne med Lønmodtagernes Feriemidler inden udgangen af 2020, skal værdien af de opsavede feriemidler optages på balancen som en kortfristet gæld. Hvis der ikke påtænkes afregnet med Lønmodtagernes Feriemidler inden udgangen af 2020, skal værdien optages på balancen som en langfristet gæld på funktion 9.55.73 Lønmodtagernes Feriemidler.”

Det skal i den forbindelse bemærkes at betalingstidspunktet til Lønmodtagernes Feriemidler senere er udskudt til januar 2021.

Indefrysningen vil have såvel en likviditetsmæssig som en driftsøkonomisk virkning. Disse virkninger beskrives hver for sig i det følgende.

Likviditetsmæssig virkning

Idet HBR ikke afregner feriepenge med feriekonto/feriekasser, men selv udbetaler feriepenge, skal HBR ifølge orienteringsskrivelse af 27. januar 2020 fra Social- og indenrigsministeriet driftsføre feriepengene i forbindelse med medarbejderens fratræden og samtidigt optage værdien af de opsavede feriepenge som gæld. Feriepengene udbetales således ikke til de fratrådte medarbejdere men indbetales til fonden som indefrysning.

I forbindelse med etableringen af HBR pr. 1. januar 2016 er det åbningsbalancen under note 10 – *Eventualforpligtelser* anført:

”Hovedstadens Beredskab I/S vederlægges ikke på stiftelsestidspunktet for de feriepengeforpligtelser, der påhviler den enkelte medarbejder. Der er fastsat mekanismer, hvorefter Hovedstadens Beredskab I/S kompenseres for sådanne udgifter, der kan henføres til afregning af feriepengetillæg, afregning af feriepenge til fratrådte medarbejdere mv.”

HBR blev således dannet uden at de optjente feriepenge for de medarbejdere, der overførtes fra kommunerne, blev tilført selskabet. HBR har derfor i sit udgangspunkt ikke likviditet til at dække denne indbetaling, og hvis den ikke dækkes af ejerkommunerne, vil den fragå HBR's resultatopgørelse som en udgift.

Bogføringsmæssigt vil det se således ud:

Konto	Dato	D/K	Beløb	Tekst
Driftskonto	31.12.20	D	2.882.000	Hensættelse af feriepenge
Kortfristet gæld	31.12.20	K	2.882.000*)	Hensættelse af feriepenge
Kortfristet gæld	31.01.21	D	2.882.000	Indbetaling til Lønmodtagernes Feriemidler
Kassebeholdning	31.01.21	K	2.882.000	Indbetaling til Lønmodtagernes Feriemidler

*) Denne postering vil alt andet lige påvirke HBR's egenkapital negativt med 2.882.000 kr.

På baggrund af HBR's regnskab for 2019 kan det vurderes, hvorvidt HBR har opbygget ledig likviditet, der kan dække indbetalingen til Lønmodtagernes Feriemidler.

Balancen for 2019 viser, at HBR pr. 31.12.2019 har henholdsvis Omsætningsaktiver og Kortfristede Forpligtelser således:

Omsætningsaktiver	Mio. kr.	Kortfristede forpligtelser	Mio. kr.
Likvide midler	100,6	Kreditorer	-29,8
Tilgodehavender	30,0	Repo-forretning	0,0
Udligningskonto, ejerkommuner	4,2	Anden gæld	-1,1
Lager	7,0	Udligningskonto, ejerkommuner	-17,4
		Mellemregning med Københavns Kommune	-14,5
		Periodeafgrænsningsposter	-92,8
		Momsafregning	8,4
Omsætningsaktiver i alt	141,8	Kortfristede forpligtelser i alt	-147,1

De kortfristede forpligtelser overstiger omsætningsaktiverne med 5,3 mio. kr. HBR har således ikke ledig likviditet til helt eller delvist at dække likviditetstrækket i forbindelse med indbetalingen på 2,882 mio. kr. til Lønmodtagernes Feriefond vedrørende indefrysning af feriepenge med feriekort.

PwC vurderer på denne baggrund, at HBR kun kan imødegå et sådant likviditetstræk i forbindelse med indbetalinger til Lønmodtagernes Feriemidler ved enten opkræve beløbet hos ejer-kommunerne eller ved at gennemføre besparelser på drifts- eller anlægsbudgettet.

Driftsøkonomisk virkning

Den driftsøkonomiske virkning af afregning af feriepenge med feriekort må i en § 60 virksomhed som HBR ses i sammenhæng over hele den periode, hvor ferien optjenes, feriekortet udgiftsføres driftsmæssigt og den kompenserende besparelse i form af afløsende nye medarbejders ferieafholdelse uden løn optræder.

Til illustration kan man se sammenhængen i nedenstående skema for optjeningsåret 2018/ferieåret 1.5.2019-30.4.2020.

Der er er for illustrationens skyld regnet med afregning af feriepenge for fratrådte medarbejdere på 3.000.000 kr. og det er forudsat at de nye medarbejders lønfradrag for ferie uden løn dækker feriepengeudgiften. Det betyder at der er en udgift i optjeningsåret (2018), der modsvares af en lavere udgift i henholdsvis 2019 og 2020.

	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Regnskab 2020
Værdi af feriekort for ferieåret 2019/20 til fratrådte medarbejdere	3.000.000		
Ferie afholdt af nye medarbejdere uden løn i perioden 1.5.-31.12.2019		-1.800.000	
Ferie afholdt af nye medarbejdere uden løn i perioden 1.1.-30.4.2020			-1.200.000

Det er denne regnskabskonsekvens HBR som et § 60 selskab med et fast ejerbidrag som finansieringsgrundlag og uden feriepengekaptal hidtil har måttet styre efter.

Ved indefrysningen af feriepenge med feriekort til fratrådte medarbejdere for i alt 2.032.208 kr. vil regnskabskonsekvenserne se således ud:

	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Regnskab 2021
Indefrysning for perioden 1.9.-31.12.2019	395.446		
Indefrysning for perioden 1.1.-31.8.2020		1.636.582	
Ferie afholdt af nye medarbejdere uden løn fra 1.9.2020		-0	-0

Ovenstående tabel viser, at når HBR styres med faste årlige ejerbidrag, inden for hvilke HBR skal prioritere sin drifts- og investeringsvirksomhed, og det årlige driftsbidrag fra ejerkommunerne som udgangspunkt alene reguleres med prisudviklingen, vil dette uværligt medføre at den samlede driftsmæssige påvirkning af indefrysningen af feriepenge med feriekort til fratrådte medarbejdere vil belaste HBR's drift med 2.032.208 kr., som ikke – som ellers hidtil – efterfølgende kompenseres gennem besparelser ved at nytiltrådte medarbejdere afholder ferie uden løn.

I 2020 vil der som en følge af de gamle ferieoptjeningsregler imidlertid stadig være nytiltrådte medarbejdere, der afholder ferie uden løn dels indenfor ferieåret 2019/20, dels i det korte ferieår 1.5. – 31.8.2020.

Besparelsen i den forbindelse kompenserer for de udgifter som HBR har afholdt i forbindelse med udstedelse af feriekort til fratrådte medarbejdere henholdsvis i regnskab 2018 og i regnskab 2019 for perioden 1.1.-31.8.2019. Denne besparelse kompenserer således ikke for udgifterne i forbindelse med indefrysningen.

PwC vurderer således, at HBR ved indefrysningen af feriepenge med feriekort til fratrådte medarbejdere som følge af ændringen i ferieoptjeningen over regnskabsårene 2019-2021 vil have et driftsøkonomisk tab på 2.032.208 kr. Og da HBR ikke har overskydende likviditet, jf ovenfor, vil en betaling af denne udgift uden at HBR tilføres

tilsvarende økonomiske midler alene kunne tilvejebringes gennem en besparelse på øvrige driftsudgifter.

Ad 2) Fratrådte medarbejderes lønninger set i forhold til nyansatte medarbejderes lønninger.

Vi har set på spørgsmålet om udviklingen i medarbejdernes lønninger på to måder:

1. En sammenligning af månedslønnen i gennemsnit pr. årsværk i oktober 2018 og i oktober 2019
2. En konkret opgørelse af lønningerne for fratrådte og ny-ansatte medarbejdere igennem 2019.

Lønningerne omfatter fast månedsløn samt udbetalte betalinger for overtid/ekstravagter mv., idet HBR gennem længere tid pga. rekrutteringsvanskeligheder har måttet vagtække ved hjælp af ekstravagter og overtid.

Der arbejdes på – gennem rekruttering – at nedbringe antallet af ekstravagterne, men tages betalingen for dem ikke i betragtning, vil det fortegne billedet af lønudgifternes udvikling – såvel samlet som på personniveau. I nedenstående tabel sammenlignes månedslønningerne pr. lønnet årsværk for hhv. oktober måned 2018 og oktober måned 2019.

Sammenligningen viser, at den gennemsnitlige udbetalte månedsløn er faldet pr. årsværk, mens antallet af årsværk er steget. Stigningen i antallet af årsværk skyldes, i al væsentlighed, bestræbelserne på gennem rekruttering at nedbringe omfanget af overtid og ekstravagter, hvilket da også afspejles i den lavere månedlige lønudbetaling pr. årsværk.

	Månedlig lønudgift	Lønnede årsværk	Gennemsnitlig månedsløn pr. årsværk
Oktober 2018	33.521.415,45	826,97	40.535,28
Oktober 2018 – 2019 priser	34.134.857,35	826,97	41.277,02
Oktober 2019	35.636.569,40	869,77	40.972,55
Difference		42,8	- 304,47

Kilde: Udtræk af OPUS-løn, HBR

Tilsvarende viser en beregning af lønomkostninger til de konkret fratrådte og nyansatte medarbejdere – excl. elever, praktikanter, studentermedhjælpere, fritidsjobbere m.fl. – i HBR i 2019, at nyansatte medarbejdere i gennemsnit har en lavere månedsløn end fratrådte medarbejdere.

Af nedenstående tabel ses det dog samtidig, at antallet af nyansatte medarbejdere er højere end antallet af fratrådte medarbejdere. Alt andet lige betyder dette, at HBR ikke i 2019 har reduceret de fremtidige udgifter til ferie.

	Antal	Samlet lønomkostning pr. md.	Gns. Månedlig lønomkostning pr. medarbejder
Fratrådte medarbejdere	48	1.888.217 kr.	39.338 kr.
Nyansatte medarbejdere	60	2.318.581 kr.	38.643 kr.

Kilde: Udtræk af OPUS-løn, rensset for elever, praktikanter, studentermedhjælpere, fritidsjobbere m.fl.

HBR har i 2019 som nævnt haft fokus på at reducere antallet af ekstravagter ved at rekruttere flere månedslønnede medarbejdere til HBR. Medarbejdere med mange ekstravagter har ofte valgt at få deres feriepenge udbetalt på feriekort for herved at optjene feriepenge for deres samlede indtjening inkl. ekstravagter.

Det er dog sandsynligt, at medarbejdere, der kun i mindre omfang tager ekstravagter, ikke har benyttet denne mulighed for at få feriepenge udbetalt på feriekort. Disse medarbejdere har derfor ikke fået udbetalt feriepenge (kun særlig feriegodtgørelse) for deres ekstravagter.

Når HBR erstatter ekstravagter med faste vagter besat af månedslønnede medarbejdere, vil HBRs omkostninger til feriepenge derfor alt andet lige forventes at stige marginalt.

Det rejste spørgsmål om, hvorvidt der over tid alene gennem udskiftninger i personalegruppen fra dyrere medarbejdere til billigere medarbejdere vil kunne opnås en besparelse på lønsummen - og dermed i udgiften til ferieafholdelse - vurderer PwC derfor ikke som værende realistisk.

København, den 29. september 2020
PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Henrik Petersen
partner

Finn Gaarskjær
specialkonsulent